

*Regionalna Izba Obrachunkowa
w Poznaniu*

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań

tel.: 85 95 710; fax: 85 31 332; e-mail: poznan@rio.gov.pl

adres do korespondencji: skrytka pocztowa nr 223; 60-967 Poznań 9

Poznań, dnia 8 marca 2019 r.

WA-0280/12/2019

[REDACTED]

W związku z emailiem z dnia 28 lutego 2019 r., dotyczącym możliwości podpisywania przez wójta ważnych dla gminy dokumentów (umów) w trakcie urlopu, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wyjaśnia, co następuje.

Prawo do odpoczynku – realizowane przez przepisy o czasie pracy, dniach wolnych oraz urlopach wypoczynkowych – jest podstawową zasadą prawa pracy (art. 14 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy - Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.). Prawo do urlopu dla każdego pracownika – także wójta, jako pracownika samorządowego – gwarantuje art. 152 Kodeksu pracy. Zgodnie z jego § 1 pracownikowi przysługuje prawo do corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego. Pracownik nie może zrzec się prawa do urlopu (§ 2).

Prawo pracownika do urlopu wypoczynkowego wynika także z norm wyższego rzędu – prawo to przyznają pracownikom art. 66 ust. 2 Konstytucji RP oraz art. 2 pkt 3 Europejskiej Karcie Społecznej Rady Europy (zrewidowanej dnia 3 maja 1996 r.).

Pracownik przebywający na urlopie jest pełnoprawnym pracownikiem, ale w czasie urlopu nie świadczy pracy, jest z niej zwolniony. Zatem co do zasady w trakcie trwającego urlopu wypoczynkowego pracownicy nie powinni świadczyć pracy na rzecz swojego pracodawcy. Dotyczy to także wójta. Stosownie do art. 163 § 1 Kodeksu pracy urlopy powinny być udzielane zgodnie z planem urlopów, który ustala pracodawca, biorąc pod uwagę wnioski pracowników i konieczność zapewnienia normalnego toku pracy. Gdy zaś pracodawca nie jest obowiązany do ustalenia planu urlopów, termin urlopu ustala po porozumieniu z pracownikiem (art. 163 § 1¹ Kodeksu pracy). Zarówno na etapie planowania swojego urlopu, jak i jego wykorzystywania wójt winien mieć na względzie zapewnienie prawidłowego funkcjonowania urzędu (gminy). Wójt powinien zatem tak planować podpisywanie umów lub innych dokumentów, aby nie odbywało się to w czasie jego urlopu. Dopuszczalne jest również

przesunięciu terminu urlopu z powodu szczególnych potrzeb pracodawcy, jeżeli nieobecność pracownika spowodowałaby poważne zakłócenia toku pracy (art. 164 § 2 Kodeksu pracy).

Wskazać również należy, że w przepisach art. 167 Kodeksu pracy ustawodawca przewidział możliwość odwołania pracownika z urlopu. Przepis ten stanowi, że:

§ 1. Pracodawca może odwołać pracownika z urlopu tylko wówczas, gdy jego obecności w zakładzie wymagają okoliczności nieprzewidziane w chwili rozpoczynania urlopu.

§ 2. Pracodawca jest obowiązany pokryć koszty poniesione przez pracownika w bezpośrednim związku z odwołaniem go z urlopu.

Z art. 8 ustawy z dnia 21 listopada 2009 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260, z późn. zm.) wynika, że pracodawcą wójta jest urząd gminy (ust. 1). Natomiast czynności z zakresu prawa pracy wobec wójta (burmistrza, prezydenta miasta), związane z nawiązaniem i rozwiązaniem stosunku pracy, wykonuje przewodniczący rady gminy, a pozostałe czynności - wyznaczona przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) osoba zastępująca lub sekretarz gminy, z tym, że wynagrodzenie wójta ustala rada gminy, w drodze uchwały (ust. 2).

Z przywołanych przepisów wywieść można, że wójta można odwołać z urlopu.

Przedstawione powyżej regulacje prawne pozwalają uniknąć sytuacji, w których pod nieobecność wójta z uwagi na urlop niemożliwe byłoby podejmowanie skutecznych działań związanych z bieżącym funkcjonowaniem urzędu (gminy).

W sytuacji braku stosownych upoważnień lub pełnomocnictw jedyną osobą uprawnioną do podejmowania działań w sferze postępowań administracyjnych (wydawania decyzji), podatkowych (wydawania decyzji w indywidualnych sprawach podatkowych), postępowań w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, podejmowania decyzji kadrowych czy też działania w sferze prawa cywilnego (np. zawieranie umów cywilnych) jest tylko wójt gminy.

Natomiast w razie nagłej konieczności podjęcia przez wójta określonej czynności (np. podpisania umowy), przy braku stosownych upoważnień i pełnomocnictw dla zastępcy wójta lub innych pracowników urzędu, najwłaściwsze byłoby odwołanie wójta z urlopu, dokonane na podstawie art. 167 Kodeksu pracy. Biorąc jednak pod uwagę szczególną pozycję i funkcję wójta, wydaje się, że wszystkie czynności dokonane przez niego w trakcie urlopu a dotyczące działalności urzędu (gminy) będą ważne. Nieobecność wójta z powodu urlopu nie może doprowadzić do „zawieszenia działalności” urzędu (gminy).

Stanowisko prezentowane przez Izbę nie stanowi wiążącej interpretacji prawa, a jedynie pogląd Izby w zakresie objętym pytaniem.

PREZES IZBY
[Podpis]
Czynny Wójt Gminy